

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาหรือค่าสถิติพื้นฐานและผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นแล้วว่างานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยความซับซ้อนทางบัญชีที่สนใจศึกษาประกอบด้วย (1) จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทรวม (2) จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ (3) รายการพิเศษ และ (4) ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สำหรับความสามารถในการทำกำไรที่สนใจศึกษาประกอบด้วย (1) อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน (2) อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น และ (3) อัตราผลตอบแทนของยอดขาย จากการเก็บข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ทำให้สามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ 3 ส่วนหลักๆ ดังนี้

- 4.1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน

ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิจัย จะขอสรุปเกี่ยวกับสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรต่าง ๆ เป็นลำดับแรก เนื่องจากสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรต้องใช้ในการวิเคราะห์และตีความหมายในเกือบทุกส่วนของการนำเสนอผลการวิจัย และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรต่างๆ จึงขอนำเสนอไว้ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 สรุปสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร

สัญลักษณ์	ความหมาย
ตัวแปรตาม	
TIME LAG	ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส
ตัวแปรที่สนใจศึกษา : ความซับซ้อนทางบัญชี	
NVESTCOM	จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วม
NSEGMENT	จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์
EXTRA	รายการพิเศษ
PINTANG	ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ตัวแปรที่สนใจศึกษา : ความสามารถในการทำกำไร	
ROC	อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน
ROE	อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น
ROS	อัตราผลตอบแทนของยอดขาย
ตัวแปรควบคุม	
SIZE	ขนาดของบริษัท
LEV	โครงสร้างทุน

4.1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4.2 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ปี 2545	ร้อยละ	ปี 2546	ร้อยละ	ปี 2547	ร้อยละ	ปี 2545 – 2547	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น	389	100	390	100	413	100	1,192	100
หัก บริษัทที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด : -บริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน -บริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชี ไม่ตรงวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี -บริษัทที่ถูกสั่งให้แก้ไขงบการเงิน ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2547 -บริษัทที่ไม่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ต่อเนื่องเป็น เวลา 3 ปี คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547	156	40.10	157	40.26	180	43.58	493	41.36
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	233	59.90	233	59.74	233	56.42	699 ^A	58.64

^A จำนวนหน่วยวิเคราะห์ (Firm-year) โดยคำนวณจากผลรวมจำนวนบริษัทในแต่ละปี

จากตาราง 4.2 สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นในปี พ.ศ. 2545 – 2547 มีจำนวน 389 390 และ 413 ตามลำดับ ซึ่งเป็นจำนวนบริษัททุกกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2545 จากจำนวน 389 บริษัท สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลได้ร้อยละ 59.90 (233 บริษัท) ของกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 40.10(156 บริษัท) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ในปี พ.ศ. 2546 จากจำนวน 390 บริษัท สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลได้ร้อยละ 59.74 (233 บริษัท) ของกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 40.26 (157 บริษัท) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ในปี พ.ศ. 2547 จากจำนวน 413 บริษัท สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลได้ร้อยละ 56.42 (233 บริษัท) ของกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 43.58 (180 บริษัท) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547 รวมทั้งสิ้นจำนวน 699 บริษัท ซึ่งในแต่ละปีจะทำการเก็บข้อมูล 3 ไตรมาส คือ ไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 และ ไตรมาสที่ 3 ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ทั้งหมดมีจำนวน 2,097 หน่วยวิเคราะห์

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ในส่วนของ 4.2 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปรที่ได้จากการศึกษาในภาพรวม คือ ข้อมูลจากไตรมาสที่ 1 – 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาหรือค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ๆ คือ (1) ตัวแปรที่สนใจศึกษา (2) ตัวแปรควบคุม และ (3) ตัวแปรตาม สำหรับค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ข้อมูลของตัวแปรที่สนใจศึกษาสามารถนำเสนอได้ตามลำดับดังนี้

4.2.1 ตัวแปรที่สนใจศึกษา

ตามที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า ตัวแปรที่สนใจศึกษาประกอบด้วย ความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไร โดยความซับซ้อนทางบัญชีที่สนใจศึกษาประกอบด้วย (1) จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วม (2) จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ (3) รายการพิเศษ และ (4) ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สำหรับความสามารถในการทำกำไรที่สนใจศึกษาประกอบด้วย (1) อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน (2) อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น และ (3) อัตราผลตอบแทนของยอดขาย ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาหรือค่าสถิติพื้นฐานสามารถนำเสนอได้ดังนี้

4.2.1.1 ความซับซ้อนทางบัญชี

ตาราง 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของความซับซ้อนทางบัญชี

ตัวแปร	จำนวน ^๖	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
NVESTCOM	2,097	0	53	4.67	6.86
NSEGMENT	2,097	0	8	1.82	1.77
EXTRA	2,097	0	1	0.05	0.22
PINTANG	2,097	-0.11	5.05	0.03	0.21

^๖ จำนวนหน่วยวิเคราะห์ (Firm-quarterly) โดยคำนวณผลรวมจากจำนวนบริษัทในแต่ละไตรมาส

จากตาราง 4.3 สรุปได้ว่า

1. จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่นำมาจัดทำงานการเงินรวม (NVESTCOM) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 5 บริษัท เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีบางบริษัทที่มีจำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่นำมาจัดทำงานการเงินรวมเป็นศูนย์ กล่าวคือ ไม่มีการจัดทำงานการเงินรวมนั่นเอง ในทางตรงกันข้ามจำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่นำมาจัดทำงานการเงินรวมของบางบริษัทมีจำนวนสูงถึง 53 บริษัท
2. จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ในการนำเสนอข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน (NSEGMENT) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ย

แล้วอยู่ที่ 2 ส่วนงาน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ามีบางบริษัทที่มีจำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์เป็นศูนย์ กล่าวคือ ไม่มีการเสนอข้อมูลจำแนกตามส่วนงานนั่นเอง ในทางตรงกันข้าม จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ของบางบริษัทมีจำนวนสูงถึง 8 ส่วนงาน

3. บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 0.05 ที่มีรายการพิเศษ (EXTRA)

4. ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (PINTANG) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 0.03 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ามีบางบริษัทที่มีร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นยอดติดลบถึง 0.11 เท่า ในทางตรงกันข้ามร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของบางบริษัทมีจำนวนสูงถึง 5.05 เท่า

4.2.1.2 ความสามารถในการทำกำไร

ตาราง 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการทำกำไร

ตัวแปร	จำนวน ^๒	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ROC (เท่า)	2,097	-0.72	1.07	0.02	0.05
ROE (เท่า)	2,097	-16.83	25.09	0.02	0.80
ROS (เท่า)	2,097	-6.86	18.00	0.10	0.54

^๒ จำนวนหน่วยวิเคราะห์ (Firm-quarterly) โดยคำนวณผลรวมจากจำนวนบริษัทในแต่ละไตรมาส

จากตาราง 4.4 สรุปได้ว่า

1. อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน (ROC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.02 เท่า เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าอัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีค่าต่ำสุด อยู่ที่ -0.72 เท่า ในทางตรงกันข้ามอัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีค่าสูงสุด อยู่ที่ 1.07 เท่า

2. อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.02 เท่า เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าต่ำสุด อยู่ที่ -16.83 เท่า ในทางตรงกันข้ามอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าสูงสุด อยู่ที่ 25.09 เท่า

3. อัตราผลตอบแทนของยอดขาย (ROS) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.10 เท่า เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าอัตราผลตอบแทนของยอดขายมีค่าต่ำสุด อยู่ที่ -6.86 เท่า ในทางตรงกันข้ามอัตราผลตอบแทนของยอดขายมีค่าสูงสุด อยู่ที่ 18.00 เท่า

4.2.2 ตัวแปรควบคุม

ตัวแปรควบคุมที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วย (1) ขนาดของบริษัท และ (2) โครงสร้างเงินทุน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาหรือค่าสถิติพื้นฐานสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตาราง 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรควบคุม

ตัวแปร	จำนวน ^๑	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SIZE (พันบาท)	2,097	-52,469.00	256,135,471.00	8,568,186.62	23,036,759.35
LEV (เท่า)	2,097	-4.80	7.94	0.52	0.52

^๑ จำนวนหน่วยวิเคราะห์ (Firm-quarterly) โดยคำนวณผลรวมจากจำนวนบริษัทในแต่ละไตรมาส

จากตาราง 4.5 สรุปได้ว่า

1. ขนาดของบริษัท (SIZE) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 8,568,186.62 พันบาท เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าบริษัทที่มีขนาดของบริษัทเล็กที่สุดมียอดสินทรัพย์รวมติดลบถึง 52,469.00 พันบาท ในทางตรงกันข้ามบริษัทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดมียอดสินทรัพย์รวมสูงถึง 256,135,471.00 พันบาท

2. โครงสร้างทุน (LEV) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 0.52 เท่า เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บริษัทที่มีระดับโครงสร้างทุนต่ำสุด คือ มีระดับโครงสร้างทุนเท่ากับ -4.80 เท่า ในทางตรงกันข้ามบริษัทที่มีระดับโครงสร้างทุนสูงสุด คือ มีระดับโครงสร้างทุนเท่ากับ 7.94 เท่า

4.2.3 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามสำหรับการศึกษานี้ คือ ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยวัดค่าจากจำนวนวันระหว่างวันสิ้นงวดไตรมาสกับวันที่ ก.ล.ต. ได้รับงบการเงิน การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอแยกออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ คือ (1) ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามในภาพรวม และ (2) ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามในแต่ละไตรมาส ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐานสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตาราง 4.6 (ก) ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามในภาพรวม
(ไตรมาสที่ 1-3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2547)

ตัวแปร	จำนวน ^๖	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
TIME LAG (วัน)	2,097	14	120	44.36	4.21

^๖ จำนวนหน่วยวิเคราะห์ (Firm-quarterly) โดยคำนวณผลรวมจากจำนวนบริษัทในแต่ละไตรมาส

จากตาราง 4.6 (ก) สามารถสรุปได้ว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอยู่ระหว่าง 14 -120 วัน โดยเฉลี่ยแล้วใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอยู่ที่ 44 วัน แสดงว่าบริษัทส่วนใหญ่สามารถนำเสนอส่งงบการเงินรายไตรมาสได้ทันต่อข้อกำหนดของ ก.ล.ต. ที่กำหนดให้นำส่งงบการเงินรายไตรมาสภายใน 45 วันนับจากวันสิ้นงวดไตรมาส เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บริษัทที่ใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสน้อยที่สุด คือใช้เวลาเพียง 14 วัน ในทางตรงกันข้ามบริษัทที่ใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสมากที่สุด คือ ใช้เวลาถึง 120 วัน

ตาราง 4.6 (ข) ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามในแต่ละไตรมาส
(ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545–2547)

ตัวแปร	จำนวน ^A	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
TIME LAG Q1 (วัน)	699	18	120	45.06	5.46
TIME LAG Q2 (วัน)	699	16	95	44.35	3.698
TIME LAG Q3 (วัน)	699	14	61	43.71	2.97

^A จำนวนหน่วยวิเคราะห์ (Firm-year) โดยคำนวณจากผลรวมจำนวนบริษัทในแต่ละปี

จากตาราง 4.6 (ข) สามารถสรุปได้ว่า

1. บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้เวลาในการประกาศ
กำไรไตรมาสที่ 1 อยู่ระหว่าง 18 -120 วัน โดยเฉลี่ยแล้วใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรไตรมาส
ที่ 1 อยู่ที่ 45 วัน ซึ่งจำนวนวันที่ใช้ในการประกาศกำไรไตรมาสที่ 1 น้อยที่สุดคือ 18 วัน ในทาง
ตรงกันข้ามจำนวนวันที่ใช้ในการประกาศกำไรไตรมาสที่ 1 มากที่สุดคือ 120 วัน

2. บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้เวลาในการประกาศ
กำไรไตรมาสที่ 2 อยู่ระหว่าง 16 – 95 วัน โดยเฉลี่ยแล้วใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรไตรมาส
ที่ 2 อยู่ที่ 44 วัน ซึ่งจำนวนวันที่ใช้ในการประกาศกำไรไตรมาสที่ 2 น้อยที่สุดคือ 16 วัน ในทาง
ตรงกันข้ามจำนวนวันที่ใช้ในการประกาศกำไรไตรมาสที่ 2 มากที่สุดคือ 95 วัน

3. บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้เวลาในการประกาศ
กำไรไตรมาสที่ 3 อยู่ระหว่าง 14 - 61 วัน โดยเฉลี่ยแล้วใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรไตรมาส
ที่ 3 อยู่ที่ 44 วัน ซึ่งจำนวนวันที่ใช้ในการประกาศกำไรไตรมาสที่ 3 น้อยที่สุดคือ 14 วัน ในทาง
ตรงกันข้ามจำนวนวันที่ใช้ในการประกาศกำไรไตรมาสที่ 3 มากที่สุดคือ 61 วัน

เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่ใช้ในการประกาศกำไรรายไตรมาสของแต่ละไตรมาส
พบว่า ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการประกาศกำไรรายไตรมาสมากที่สุดคือ ไตรมาสที่ 1 อยู่ที่ 45.06
วัน รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 2 อยู่ที่ 44.35 วัน และไตรมาสที่ 3 ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการประกาศ
กำไรรายไตรมาส น้อยที่สุดคือ อยู่ที่ 43.71 วัน และพบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการประกาศกำไร
ไตรมาส น้อยที่สุดคือ ไตรมาสที่ 3 อยู่ที่ 14 วัน ในทางตรงกันข้ามระยะเวลาที่ใช้ในการประกาศ
กำไรรายไตรมาสมากที่สุดคือ ไตรมาสที่ 1 อยู่ที่ 120 วัน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน

ในส่วนที่ 4.3 เป็นการนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน เทคนิคที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ทั้งนี้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส เนื้อหาการนำเสนอแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ ดังนี้

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในแต่ละไตรมาส

ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ได้ทำการตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ เพื่อยืนยันความเหมาะสมของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย และเพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยทำการทดสอบว่าข้อมูลมีลักษณะที่ตรงตามเงื่อนไขการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุดังนี้

- (1) ค่าคลาดเคลื่อนเป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงปกติ
- (2) ค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์
- (3) ค่าแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนคงที่ทุกค่าของ X
- (4) ค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน
- (5) ตัวแปรอิสระแต่ละตัวเป็นอิสระกัน

จากการตรวจสอบพบว่า ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุดังกล่าวข้างต้น

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม (ไตรมาสที่ 1 - 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 - 2547)

ตาราง 4.7 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม

ตัวแปรอิสระ	B	Beta	t-value	p-value
Constant	44.365		230.458	0.000
NVESTCOM	-0.022	-0.037	-1.497	0.134
NSEGMENT	0.133	0.064	2.779	0.006***
EXTRA	0.610	0.034	1.547	0.122
PINTANG	-1.835	-0.045	-2.032	0.042**
ROC	-11.986	-0.106	-3.281	0.001***
ROE	-1.276	-0.037	-1.418	0.156
ROS	0.090	0.006	0.187	0.852
SIZE	0.000	-0.130	-5.283	0.000***
LEV	0.699	0.056	2.443	0.015**

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.10

F-value ของตัวแบบ = 11.478

** ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

$R^2 = 0.049$

*** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 2,097 หน่วยวิเคราะห์

ตัวแปรตาม คือ ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

จากตาราง 4.7 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม (ไตรมาสที่ 1 - 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 - 2547) สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุได้ดังนี้

(1) ความซับซ้อนทางบัญชี

(1.1) จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทรวม

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส พบว่า t-value เท่ากับ -1.497 หรือ p-value เท่ากับ 0.134 ซึ่ง p-value มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.10 นั่นคือ จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทรวมไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

ผลการทดสอบนี้ขัดแย้งจากการศึกษาของ Ashton และคณะ (1987) ที่พบว่า จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงิน และขัดแย้งจากการศึกษาของ Hossain และ Taylor (1998) ที่พบว่า จำนวนบริษัทย่อยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงิน รวมทั้งขัดแย้งจากการศึกษาของ Boonlert-U-Thai และคณะ (2545) ที่พบว่า จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการรายงานงบการเงิน

(1.2) จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) ของจำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ในการเสนอรายงานจำแนกตามส่วนงาน เท่ากับ 0.133 นั่นคือ หากบริษัทมีจำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มากขึ้น 1 หน่วย บริษัทจะใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสมากขึ้น 0.133 หน่วย ส่วนสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Bate) มีค่าเท่ากับ 0.064 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสเป็นอันดับที่ 1 เมื่อเทียบกับระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้วัดความซับซ้อนทางบัญชีทั้งหมด และความสัมพันธ์อยู่ในทิศทางเดียวกัน จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

พบว่า t-value เท่ากับ 2.779 หรือ p-value เท่ากับ 0.006 ซึ่ง p-value มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.01 นั่นคือ จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

ผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Partha (2004) ที่พบว่า การรายงานจำแนกตามส่วนงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(1.3) รายการพิเศษ

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า รายการพิเศษมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส พบว่า t-value เท่ากับ 1.547 หรือ p-value เท่ากับ 0.122 ซึ่ง p-value มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.10 นั่นคือ รายการพิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3

ผลการทดสอบนี้ขัดแย้งจากการศึกษาของ Partha (2004) ที่พบว่ารายการพิเศษมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(1.4) ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) ของร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เท่ากับ -1.835 นั่นคือ หากร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมากขึ้น 1 หน่วย บริษัทจะใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสน้อยลง 1.835 หน่วย ส่วนสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Bate) มีค่าเท่ากับ -0.045 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสเป็นอันดับที่ 2 เมื่อเทียบกับระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้วัดความซับซ้อนทางบัญชีทั้งหมด และความสัมพันธ์อยู่ในทิศทางตรงกันข้าม จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส พบว่า t-value เท่ากับ -2.032 หรือ p-value เท่ากับ 0.042 ซึ่ง p-value มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 นั่นคือ ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับที่คาดหวังไว้

ผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Bushee และคณะ (2003) ที่พบว่า ร้อยละ ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความน่าจะเป็นในการเปิดเผยการ ประชุมของบริษัท

(2) ความสามารถในการทำกำไร

(2.1) อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) ของอัตรา ผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน เท่ากับ -11.986 นั่นคือ หากอัตราผลตอบแทนของโครงสร้าง เงินทุนมากขึ้น 1 หน่วย บริษัทจะใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสลดลง 11.986 หน่วย ส่วนสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Bate) มีค่าเท่ากับ -0.106 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มี เพียงอัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไร รายไตรมาสเมื่อเทียบกับตัวแปรอื่นที่วัดความสามารถในการทำกำไร และความสัมพันธ์อยู่ใน ทิศทางตรงกันข้าม จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่า อัตราผลตอบแทนของ โครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรราย ไตรมาส พบว่า t-value เท่ากับ -3.281 หรือ p-value เท่ากับ 0.001 ซึ่ง p-value มีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.01 นั่นคือ อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ใน ทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความ เชื่อมั่น 99% ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5

ผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Owusu-Ansah (2000) ที่พบว่า ความสามารถในการทำกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความทันเวลาในการรายงาน งบการเงิน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Ku Ismail และ Chandler (2003) ที่พบว่า ความสามารถในการทำกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศ กำไรรายไตรมาส รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของ Stergios และ Pauline (2004) ที่พบว่า การ เปลี่ยนแปลงของความสามารถในการทำกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลา ในการรายงานงบการเงิน

(2.2) อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ว่า อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส พบว่า t-value เท่ากับ -1.418 หรือ p-value เท่ากับ 0.156 ซึ่ง p-value มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.10 นั่นคือ อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6

ผลการทดสอบนี้ขัดแย้ง จากการศึกษาของ Owusu-Ansah (2000) ที่พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความทันเวลาในการรายงานงบการเงิน และขัดแย้งกับการศึกษาของ Stergios และ Pauline (2004) ที่พบว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการรายงานงบการเงิน

(2.3) อัตราผลตอบแทนของยอดขาย

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 ที่ว่า อัตราผลตอบแทนของยอดขายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส พบว่า t-value เท่ากับ 0.187 หรือ p-value เท่ากับ 0.852 ซึ่ง p-value มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.10 นั่นคือ อัตราผลตอบแทนของยอดขายไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7

ผลการทดสอบนี้ขัดแย้ง จากการศึกษาของ Ku Ismail และ Chandler (2003) ที่พบว่าอัตราผลตอบแทนของยอดขายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(3) ตัวแปรควบคุม

(3.1) ขนาดของบริษัท

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) ของอัตราผลตอบแทนของขนาดของบริษัท เท่ากับ 0.000 นั่นคือ หากขนาดของบริษัทมากขึ้น 1 หน่วย

บริษัทจะใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสมากขึ้น 0.000 หน่วย ส่วนสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Bate) มีค่าเท่ากับ -0.130 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสเป็นอันดับที่ 1 เมื่อเทียบกับระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรควบคุมทั้งหมด และความสัมพันธ์อยู่ในทิศทางเดียวกัน สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า t-value เท่ากับ -5.283 หรือ p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่ง p-value มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.01 นั่นคือ ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

ผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Owsus-Ansah (2000) และ Ku Ismail และ Chandler (2003) แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ผลการศึกษาของนักวิจัยในอดีตทั้งสองท่านพบว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการรายงานงบการเงิน แต่ผลการทดสอบนี้พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

(3.2) โครงสร้างเงินทุน

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) ของโครงสร้างเงินทุนเท่ากับ 0.699 นั่นคือ หากโครงสร้างทุนมากขึ้น 1 หน่วย บริษัทจะใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสมากขึ้น 0.699 หน่วย ส่วนสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Bate) มีค่าเท่ากับ 0.056 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โครงสร้างทุนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสเป็นอันดับที่ 2 เมื่อเทียบกับระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรควบคุมทั้งหมด และความสัมพันธ์อยู่ในทิศทางเดียวกัน สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า t-value เท่ากับ 2.443 หรือ p-value เท่ากับ 0.015 ซึ่ง p-value มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 นั่นคือ โครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Ku Ismail และ Chandler (2003) ที่พบว่า โครงสร้างทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการรายงานงบการเงินรายไตรมาส

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวมข้างต้น สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

ตาราง 4.8 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานในภาพรวม

ตัวแปรอิสระ	ทิศทาง ที่คาดหวัง	ทิศทาง ที่ได้จากการ ทดสอบ	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
NVESTCOM	+	-	ปฏิเสธ H1
NSEGMENT	+	+	ยอมรับ H2
EXTRA	+	+	ปฏิเสธ H3
PINTANG	+	-	ยอมรับ H4
ROC	-	-	ยอมรับ H5
ROE	-	-	ปฏิเสธ H6
ROS	-	+	ปฏิเสธ H7
SIZE	-	+	ยอมรับ H8
LEV	+	+	ยอมรับ H9

จากตาราง 4.8 สรุปได้ว่า

ตัวแปรที่ใช้วัดความซับซ้อนทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม มีดังนี้

(1) จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(2) ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

ตัวแปรที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม คือ อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

ตัวแปรควบคุมที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวมมีดังนี้

(1) ขนาดของบริษัท ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(2) โครงสร้างทุน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในแต่ละไตรมาส (ไตรมาสที่ 1 – 3 ของปี พ.ศ. 2545 – 2547)

ตาราง 4.9 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในแต่ละไตรมาส

ตัวแปรอิสระ	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3
NVESTCOM	-0.008 ^A (0.772) ^B	-0.039 (0.040)**	-0.003 (0.852)
NSEGMENT	0.025 (0.774)	0.105 (0.089)*	0.120 (0.049)**
EXTRA	4.030 (0.007)***	0.144 (0.756)	0.840 (0.054)*
PINTANG	-1.573 (0.274)	-1.886 (0.087)*	-2.217 (0.087)*
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	699	699	699
R ²	0.061	0.047	0.077
F-value ของตัวแบบ	4.576	3.639	6.120

^A สัมประสิทธิ์ความถดถอย

^B p-value

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.10

** ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

*** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

ตัวแปรตาม คือ ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

ตาราง 4.9 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในแต่ละไตรมาส (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3
ROC	-24.190 ^A (0.003) ^{***B}	-8.224 (0.022) ^{**}	-10.722 (0.030) ^{**}
ROE	2.673 (0.320)	0.058 (0.919)	-0.068 (0.939)
ROS	-0.325 (0.715)	0.685 (0.130)	1.016 (0.149)
SIZE	0.000 (0.009) ^{***}	0.000 (0.028) ^{**}	0.000 (0.000) ^{***}
LEV	0.448 (0.331)	0.609 (0.014) ^{**}	0.514 (0.164)
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	699	699	699
R ²	0.061	0.047	0.077
F-value ของตัวแบบ	4.576	3.639	6.120

^A สัมประสิทธิ์ความถดถอย

^B p-value

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.10

** ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

*** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

ตัวแปรตาม คือ ระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

จากตาราง 4.9 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในแต่ละไตรมาส สามารถสรุปได้ว่า

4.3.2.1 ไตรมาสที่ 1

(1) ตัวแปรที่ใช้วัดความซับซ้อนทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 1 คือ รายการพิเศษ ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า รายการพิเศษมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(2) ตัวแปรที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 1 คือ อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(3) ตัวแปรควบคุมที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 1 คือ ขนาดของบริษัท ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

4.3.2.2 ไตรมาสที่ 2

(1) ตัวแปรที่ใช้วัดความซับซ้อนทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 2 มีดังนี้

(1.1) จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(1.2) จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า

จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(1.3) ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(2) ตัวแปรที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 2 คือ อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(3) ตัวแปรควบคุมที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 2 มีดังนี้

(3.1) ขนาดของบริษัท ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(3.2) โครงสร้างทุน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

4.3.2.3 ไตรมาสที่ 3

(1) ตัวแปรที่ใช้วัดความซับซ้อนทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 3 มีดังนี้

(1.1) จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(1.2) รายการพิเศษ ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า รายการพิเศษมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

(1.3) ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(2) ตัวแปรที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส ของไตรมาสที่ 3 คือ อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุน ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

(3) ตัวแปรควบคุมที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส ของไตรมาสที่ 3 คือ ขนาดของบริษัท ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับทิศทางที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส โดยผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนทางบัญชีและความสามารถในการทำกำไรกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวมและในแต่ละไตรมาสข้างต้นสามารถทำเป็นตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบความสัมพันธ์ในภาพรวมและในแต่ละไตรมาสได้ดังนี้

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบผลการทดสอบความสัมพันธ์ในภาพรวมและในแต่ละไตรมาส

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบความสัมพันธ์			
	ภาพรวม	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3
NVESTCOM			-	
NSEGMENT	+		+	+
EXTRA		+		+
PINTANG	-		-	-
ROC	-	-	-	-
ROE				
ROS				
SIZE	+	+	+	+
LEV	+		+	

- + มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส
- มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

จากตาราง 4.10 สามารถสรุปได้ว่า

1. จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 2 เพียงไตรมาสเดียว ส่วนผลในภาพรวม ผลของไตรมาสที่ 1 และผลของไตรมาสที่ 3 พบว่าจำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส
2. จำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม ของไตรมาสที่ 2 และ ของไตรมาสที่ 3

ส่วนผลของไตรมาสที่ 1 พบว่าจำนวนส่วนงานธุรกิจและส่วนงานภูมิศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

3. รายการพิเศษมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 3 ส่วนผลในภาพรวม และผลของไตรมาสที่ 2 พบว่ารายการพิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

4. ร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม ของไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3 ส่วนผลของไตรมาสที่ 1 พบว่าร้อยละของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส

5. อัตราผลตอบแทนของโครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของทุกชุดข้อมูล คือ ภาพรวม ไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3

6. อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของทุกชุดข้อมูล

7. อัตราผลตอบแทนของยอดขายไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของทุกชุดข้อมูล

8. ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสของทุกชุดข้อมูล คือ ภาพรวม ไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3

9. โครงสร้างทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาสในภาพรวม และของไตรมาสที่ 2 ส่วนผลของไตรมาสที่ 1 พบว่าโครงสร้างทุนไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรรายไตรมาส